

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1811

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2955

C O D I C E S

2956

tus, VI. Non. *Sigismundus*, XVII. kal. Jul. *Vitus*, IV. Non. *Procopius*, XVI. kal. Oct. *Passio Ludmilae*, IV. kal. *Wenceslaus*, IV. Id. Nov. *Translatio Ludmilae* rubro notantur. Succedit Praeparatio ad Missam. Sequuntur *Missae de Tempore ab Adventu usque ad Festum Corporis Domini*, quarum, quae de praecipuis Mysteriis sunt, initia venustis picturis ἀναλογούσις decorantur. Ad Festum *Trinitatis* in margine notatur minio: *Alcuinus magister Karoli magni fecit hoc officium. In Festo Corp. Dom. Judam crine rubrum loculi produnt. Postea Incipit ordo qualiter preparet se sacerdos ad missam*, et deinceps *Praefationes* per annum eleganter notis musicis insignitae. *Canon splendidam pree-*

fert imaginem Servatoris tribus clavis cruce suffixi in medio latronum, adstante Suorum numero et hostium, quos inter quidam dextrum pendentis latus confudit. Tum reliquae per annum Missae. Fol. 196. p. 2. *Incipiunt festa de sandis Per circulum anni*, et quidem a Missa de S. Barbara, quae, cum aliis majoris notae, aequi in litera initiali picturam exhibet, quod miror in Missis Tutelarium *Bohemiae* neglectum esse. Ad Missam B. Agnetis notatur: *Ab hac die usque in octauam beate agne nicipiat commemoracionem eius in missa. Finem imponit Collectio inscripta: Incipiunt Sequentie per circulum anni et Primo In matutina (Natalis Domini) missa.*

Grates nunc omnes reddamus domino deo &c.

Litera G. depictum exhibit habitu Pontificio *Sbyncnonem* genuflexum adjecto, ut jam supra dictum, Scuto gentis *Hazmburgicae*. *Sequentiae magnam partem Notkeriana* sunt, ut extant in *Pezii Thes. Anecd. T. I. p. 15.* Multae vero aliae, ut de SS. *Bohemiae* Indigitibus, incertorum Autorum. Mixti etiam *Hymni* notiores.

DCCCXIX.

146 Codex membraneus lat. Sec. XV. Folior. nunc 30. f. Charaktere luculento scriptus et miniatus est *Liber Missalis* ad quandam Familiam religiosam olim

pertinens, incipitque ab *Elenco XXIII. Missarum*, quas continebat, hac rubrica: *In isto libro continentur subscripta officia. Adebat tamen etiam hic Exorcismus, Gloria in Excelsis, Credo in unum, Praefationes et Canon*, quae tamen omnia a principio amputata sunt usque ad illa verba: *bona creas, sanctificas, vivificas, benedicis et prestas nobis &c.* Post Missas ad calcem habetur Formula dictae Absolutionis generalis a peccatis sic rubro inscripta: *absolutioni ordini nostro concessa. ab urbanio papa.* Urbanus hic in ipsa Formula sextus dicitur; sed neque in ejus *Vita* apud *Ciaconium*, nec in *Bullario Romano* legere est,

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1811

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2957

L I T U R G I C I .

2958

est, cuinam Ordini ejusmodi protestatem ille concefferit, neque adeo ulterius indagare lubet. Codex mutilus in hanc exit miniatam clausulam: *anno incarnationis post millefimum quaterque centesimum nonagesimo quarto idus nouembris.* Atqui tunc jam Missalia impressa prostatabant.

DCCCXX.

⁹⁴⁷ Codex membraneus lat. Sec. XVI. Folior. praeiorum 40. subsequorum 9. Operis vero ipsius Pagg. 1212. fol. maj. *Missale* est, nitidissime descriptum ex edit. *Antverpiensi* apud Cpb. *Plantinum* MDLXX. cuius Titulus: *Missale Romanum ex Decreto Sacrofandi Concilij Tridentini restitutum. Pii V. Pont. Max. iussu editum. Cum Priuilegijs.* Addit Codex: *Oeniponti*; hic enim Ferdinandi Archiducis Com. *Tyrol. Ferdinandi I. Imp.* Filii secundo loco nati auspicis ingeniosissimum istud Artis pictoriae miraculum adornavit *Georgius Hoefnagel Antverpianus* intra annos 1581 — 88. conditus a Principe munifico 800. Rhenensium stipendio annuo, sub que laboris finem donatus 2000. Coronatis aureis, et torque 100. ejusmodi Coronatos adpendente, ut perhibet J. B. Descamps in

Vie des Peintres &c. T. I. Paris. 1753. p. 182. 8. Miraculum dixi ingeniosissimum; nam, dum vix satiari potest oculus spectando penicilli artificium, mens jucundissime pascitur mira et felici illa Emblematum, Symbolorum, Inscriptionum, et Verficularum varietate, quibus Titulos et oras paginarum passim confitas videas, quaeque omnia ipsi Pictori literis Latinis non obiter instituto debentur. *Fol. 3. sub Pii V. Decreto* primum occurrit litera G. duobus clavis decussatis confixa, quae *Georgium* notat, clavis (germ. *Nagel*) equorum ungulis (germ. *Huf*, belg. *Hoef*) infigi solitis cognomen significantibus. At fol. 38. p. 2. paullo explicatius legas: G. Hoef. F. 83. Ordinem *Missalis*, non est, quod exponam, cum idem sit, qui in Editis, e quibus, ut dixi, descriptum est. Notae *musicæ* penitus absunt, quamvis paratae sint iis recipiendis lineae. *Canoni elegansissima Servatoris cruci subfixi Icon totam implens paginam præmissa* est. Insignia *Austriaca* multis locis admodumata sunt. *Proprio Sandorum* p. 276. subjicitur annus 1588. Opus in *Tetragrapho* definit, quod, cum Picturae nequeam, Musae saltem *Hoefnaglianae* specimen adscribam:

*Incipiens a Te labor omnis definat in Te,
Inque tuo totus numine prosper eat.
Omnia sint operata tibi, mens, vita, laborque,
Ad superam donec nos vocet hora domum.*